

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет германської філології і перекладу

Кафедра англійської філології і філософії мови

СИЛАБУС

Вступ до лексикографії

(назва навчальної дисципліни)

для студентів

галузь знань 03 Гуманітарні науки

(шифр і назва)

спеціальність 035 Філологія

(шифр і назва)

спеціалізація 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно),

перша – англійська

(назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(бакалавр, магістр)

освітня програма Англійська мова і література, друга іноземна мова,

переклад

(назва)

статус дисципліни вибіркова

(нормативна чи вибіркова)

Форма здобуття освіти денна, заочна

Навчальний рік 2022/2023

Семестр VI

Кількість кредитів ЄКТС 2 денна

Мова навчання українська, англійська

Форма підсумкового контролю залік

1. Анотація навчальної дисципліни:

Курс «Вступ до лексикографії» сприяє усвідомленню здобувачами вищої освіти різноманіття англomовних словників, їх використання з дидактичною, довідковою, перекладацькою та науковою цілями.

Курс включає три змістові модулі: основні поняття лексикографії; традиційна лексикографія; новітня лексикографія.

Перший змістовий модуль присвячений основним поняттям лексикографії. У ньому порівнюються різні види словників: перекладні та тлумачні; тлумачні та енциклопедичні; розглядається структура словникової статті, а також лексикографічні парадигми: формально-інтуїтивна; лінгвістична; функціональна; міждисциплінарна.

Другий змістовий модуль пропонує типологію словників за лексикографічним об'єктом (комбінаторні); за лексикографічною структурою (тезауруси); за призначенням (навчальні), а також розглядає дидактичну та наукову лексикографію в ракурсі використання словників у навчальному процесі та для виконання компонентного аналізу.

Третій модуль зосереджений на електронних словниках як сукупності кількох лексикографічних джерел (тлумачення слова, його походження, синоніми, антоніми, уживання, поширення) та на конструкційній лексикографії: у її руслі розглядається конструкція як словник конструкцій та визначаються принципи укладання на основі новинних текстів довідників конструкцій для говоріння й письма.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану денної / заочної форми навчання) 2 кредити ЄКТС, 60 год., у тому числі:

лекції – 14 год.

семінарські заняття – 16 год.

самостійна робота – 30 год.

3. Мета вивчення навчальної дисципліни

полягає в ознайомленні студентів-філологів з фундаментальними теоретичними знаннями із загальної і спеціальної теорії словникарства, в досягненні типології сучасних англomовних словників та інших довідкових видань, у формуванні навичок користування словниками в майбутній професійній діяльності.

4. Перелік тем лекційних і семінарських занять

Лекції	Семінарські заняття
1. Вступ у теорію лексикографії. 2. Лексикографічні парадигми. 3. Типи словників. 4. Дидактична та наукова лексикографія. 5. Електронні словники. 6. Конструкційна лексикографія: від слів до конструкцій. 7. Конструкційна лексикографія: укладання словників конструкцій (конструкціони).	1. Вступ у теорію лексикографії Лексикографічні парадигми. 2. Типи словників. 3. Дидактична та наукова лексикографія. 4. Електронні словники: різновиди. 5. Електронні словники: використання. 6. Конструкційна лексикографія: від слів до конструкцій. 7. Конструкційна лексикографія: укладання словників конструкцій (конструкціони). 8. Модульна контрольна робота

5. Система оцінювання курсу

Критерії оцінювання аудиторної роботи студента (на семінарському занятті)

Систематизована, творча, логічно побудована відповідь з елементами інновації; завдання виконані за інноваційним рівнем складності	«відмінно»
Продуктивна, але недостатньо вичерпна відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки	«добре»
Репродуктивна відповідь; завдання виконані за репродуктивним видом складності, містять помилки	«задовільно»
Фрагментарна, неаргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені множинні помилки	«незадовільно»
Непідготовленість до заняття; невиконання завдань. Відсутність на занятті	«0»

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

Інноваційний підхід до самостійно виконаних завдань, здатність до критико-аналітичного осмислення актуальних проблем академічного письма, загальна філологічна та мовна компетентність	«відмінно»
Творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань.	«добре»
Виконання індивідуальних завдань за репродуктивним видом складності за суттєвої допомоги з боку викладача.	«задовільно»
Неглибоке, фрагментарне виконання завдань.	«незадовільно»
Невиконання завдань	«0»

Критерії оцінювання результатів виконання модульної контрольної роботи

90%–100% правильно виконаних завдань, повне розкриття теоретичної проблеми, креативність в інтерпретації наукового тексту, 1-2 незначних помилки щодо змісту або форми	«відмінно»	20 балів
75%–89% правильно виконаних завдань, загалом правильне, але неповне розкриття теоретичної проблеми, стереотипність в інтерпретації наукового тексту, 3–4 незначних помилки щодо змісту або форми	«добре»	16 балів
50%–74% правильно виконаних завдань, несистематизована, неаргументована, неповна відповідь на теоретичне запитання, недостатньо повна інтерпретація фрагментів наукового тексту, 5–6 помилок щодо змісту або форми	«задовільно»	12 балів
50% і нижче правильно виконаних завдань, неправильна відповідь на теоретичне запитання, невірна інтерпретація фрагментів наукового тексту, 7 і більше помилок щодо змісту або форми	«незадовільно»	8 балів
Відсутність контрольної роботи		0 балів

6. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Берков В.П. (2004). Двужычная лексикографія. М.: Астрель. АСТ. Транзиткнига. - 234с
2. Демська О.М. (2010). Вступ до лексикографії: навч. посіб. –К.: Києво-Могилянська академія. –266 с.
3. Дубічинський В.В. (2002). Лексикографія української мови: конспект лекцій. – Харків: Національний технічний ун-т «Харківський політехнічний ін-т»НТУ. –56 с.
4. Дубичинский В.В. (2008). Лексикография русского языка: учеб. пособ. – М: Наука: Флинта. 432с.
5. Дубічинський В. В. (2004). Українська лексикографія: історія, сучасність та комп'ютерні технології: Навч. посібник. Харків : Національний технічний ун-т Харківський політехнічний ін-т НТУ ХПІ. 164 с.
6. Дзера О. (2004). Англійська й українська лексикографія (коротка теорія та історія). Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка. –170 с
7. Кровицька О. (2005). Українська лексикографія: теорія і практика. Львів. 174 с.
8. Минаева Л.В. (2003). Лексикология и лексикография английского языка. М.: СТУПЕНИ. 224 с.
9. Моисеев М.В. (2006). Лексикография английского языка: учебно-методическое пособие. - Омск: Изд-во ОмГУ. 92 с.
10. Ціхоцький І., Левчук О. (2013). Лексикографічний практикум. Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету. Львів. 114 с.
11. A Practical Guide to Lexicography (2003). Editor Piet van Sterkenburg. John Benjamins.
12. Bejoint H. (2010). The Lexicography of English. Oxford University Press.
13. Svensen B. (2009). A Handbook of Lexicography. The Theory and Practice of Dictionary-Making. Cambridge University Press.
14. The Routledge Handbook of Lexicography (2017). Ed. Pedro A. Fuertes-Olivera. London: Routledge.

Додаткові:

1. Bejoint H. (2000). Modern Lexicography: An Introduction. Oxford University Press.
2. Hartmann R. (2001). Teaching and Researching Lexicography. Longman. 211 p.
3. Landau S. I. (2001). Dictionaries. The Art and Craft of Lexicography. 2nd Edition. Cambridge University Press.
4. Meaning and Lexicography (1990). Editor(s) Jerzy Tomaszczyk & Barbara Lewandowska-Tomaszczyk. John Benjamins.

Інформаційні ресурси

Cambridge English Dictionary	https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english
Collins dictionary	https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/
Definition and Examples of Lexicography	https://www.thoughtco.com/what-is-lexicography-1691229
International Journal of Lexicography	https://academic.oup.com/ijl
Lexicography	https://www.springer.com/journal/40607/
Merriam Webster Dictionary	https://www.merriam-webster.com/dictionary

